

Державне підприємство
**«Український інститут
промислової власності»**
(ДП «УІПВ»)

Особливості визначення патентоздатних об'єктів, пов'язаних з використанням комп' ютерів

Кирило Ронський

Київ, 28 березня 2014 р.

Законодавча база щодо об'єкту винаходу

Загальні вимоги:

- Частина 2 статті 6 Закону України про охорону прав на винаходи і корисні моделі (далі - Закон)
- Пункти 2.3-2.5 Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель (далі- Правила складання)

Частина 2 статті 6 Закону

Об'єктом винаходу (корисної моделі), правова охорона якому (якій) надається згідно з цим Законом, може бути:

- продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо);
- процес (спосіб), а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

Об'єкти, які не визнаються винаходами

Регламентуються п.2.5 Правил складання:

Не визнаються винаходами (корисними моделями) в значенні пункту 1.2 цих Правил **власне**:

- відкриття, наукові теорії та *математичні методи*;
- методи інтелектуальної, господарської, організаційної та комерційної діяльності (планування, фінансування, постачання, обліку, кредитування, прогнозування, нормування тощо);
- правила виконання фізичних вправ, проведення ігор, конкурсів, аукціонів;
- проекти та схеми планування споруд, будинків, територій;
- умовні позначення (дорожні знаки, маршрути, коди, шрифти тощо), розклади, інструкції;
- *комп'ютерні програми*;
- *форма представлення інформації* (наприклад, у вигляді таблиці, діаграми, графіка, за допомогою акустичних сигналів, вимовляння слів, візуальних демонстрацій, книг, аудіо- та відеодисків).

Що таке комп'ютерна програма?

- Згідно визначення:

Комп'ютерна програма (англ. Computer program) — набір послідовних інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи в будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування та виконання обчислювальною машиною (комп'ютером), які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у сирцевому або об'єктному кодах).

По іншому комп'ютерну програму визначають, як низку команд для комп'ютера, що становлять запис алгоритму однією з мов програмування.

Що таке комп'ютерна програма?

Отже, можна сказати, що комп'ютерною програмою є власне її запис у текстовому вигляді на мовах програмування, у графічному вигляді за допомогою блок-схем, занесений до пам'яті обчислювальної системи у вигляді електричних сигналів або збережений на носіях інформації у вигляді файлу тощо.


```
program MyProgram;  
begin  
WriteLn ('Hello, world!');  
end.
```

Що таке комп'ютерна програма?

- Комп'ютерна програма, записана в електронному блоці керування двигуном, може призводити до цілком технічного результату - збільшенню чи зменшенню крутного моменту двигуна, паливної економічності, тощо.

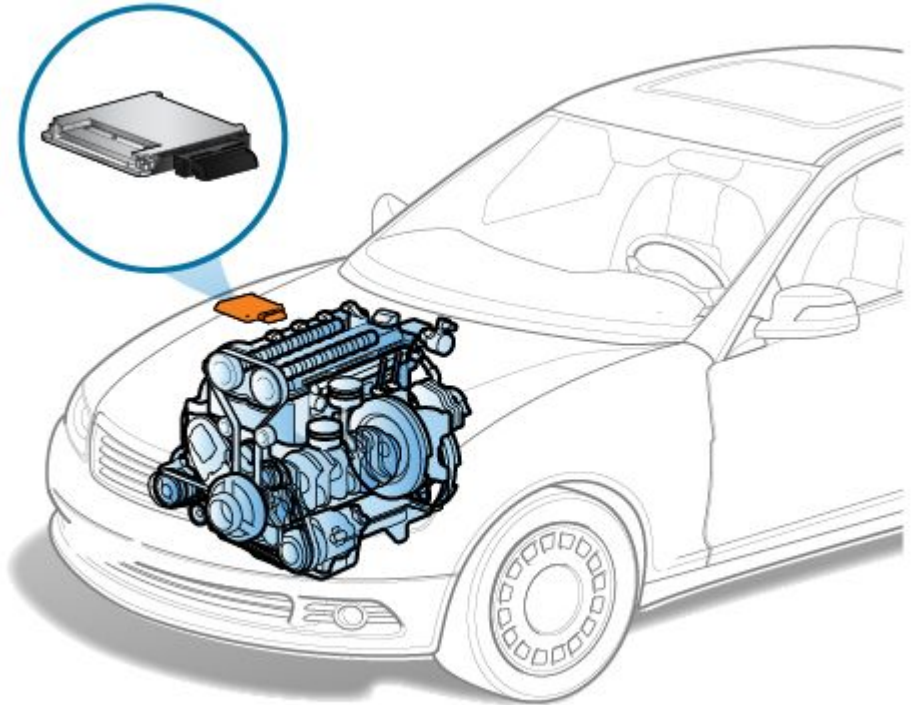

Image courtesy of ClearMechanic.com

Що таке комп'ютерна програма?

Не визнаються винаходами об'єкти, що не мають технічного характеру як такого, наприклад, лістинг програми, результатом якої є виведення напису на екран комп'ютера, або яка спричиняє інші візуальні або змістові ефекти. Проте, комп'ютерна програма, яка керує комп'ютером, пристосованим або налагодженим для керування або підтримки певного технічного процесу не може бути визнана програмою «як такою».

=

Технічний характер винаходу

Винахід носить технічний характер, якщо його об'єктом є об'єкт техніки та він реалізується за допомогою технічних засобів. Технічний характер об'єкта винаходу підтверджується наявністю технічного результату, а його ознаки мають характеризуватися зрозумілими для фахівця з рівня техніки технічними засобами для виконання функцій, описаних саме цими ознаками.

Не носять технічного характеру ознаки, які самі по собі не роблять внесок в технічний характер об'єкта.

Технічний характер винаходу

Не носить технічного характеру об'єкт, направлений на:

- *Отримання економічної вигоди при проведенні електронних торгів за допомогою комп'ютерної техніки, Інтернет аукціонів, страхування;*
- *Реалізацію суто математичних методів “як таких”, наприклад, доведення математичних теорем;*
- *Організацію дій, в яких комп'ютерна техніка використовується за своїм прямим та відомим призначенням, наприклад, локальна мережа підприємства, що дозволяє пришвидшити документообіг між відділами.*

Як захистити «комп'ютерний об'єкт»

Для визнання «комп'ютерного об'єкта» об'єктом винаходу, він має задовольняти наступним умовам:

- *Оформлений із дотриманням усіх вимог чинного законодавства щодо цього об'єкта винаходу;*
- *Направлений на досягнення технічного результату, що визначає внесок в рівень техніки в світлі п. 6.6.3 Правил складання;*
- *Має матеріальну природу, тобто коли виконується на комп'ютері, а не є просто лістингом набору машинозчитуваних кодів.*

Як захистити «комп'ютерний об'єкт»

Найбільш повного захисту винаходи із застосуванням комп'ютера набувають у випадку комплексного підходу, коли заявляється спосіб, пристрій для виконання способу та комп'ютерна програма що реалізовує спосіб на згаданому пристрої – три об'єкта винаходу, об'єднані єдиним винахідницьким задумом.

Дякую за увагу!

